Riskanalys inför internkontrollplan 2027

På sammanträdet den 30 november ska överförmyndarnämnden göra en riskanalys inom ramen för arbetet med att ta fram internkontrollplan 2027.

Riskanalysen börjar med en kort presentation om processen för intern kontroll och därefter riskvärdering av nämndens två risker från föregående år. Därefter finns det möjlighet att lägga till nya risker.

Information om riskanalysen

Riskanalysen utgör grunden för hela internkontrollarbetet och är det verktyg som används för att identifiera och hantera risker. Det handlar om att föregripa riskerna innan en negativ händelse inträffar eller att begränsa konsekvenserna om det ändå händer.

En risk inom intern kontroll definieras som en oönskad händelse som, om den inträffar, kan förhindra eller försvåra att verksamhetens syfte, mål, uppdrag och ansvar uppnås eller genomförs.

Varje år gör överförmyndarnämnden en riskanalys inför kommande års internkontrollplan. Utgångspunkten för riskanalysen är nämndens styrande roll och uppdrag. Även enheten för överförmyndarärenden gör en riskanalys.

Exempel på processer som hänger samman med nämndens roll och uppdrag:

- Beslutsprocessen
- Processen för delegation och återrapportering
- Omvärldsrisker såsom förändrad lagstiftning eller befolkningsförändringar
- Redovisningsrisker
- Förtroendeskador på grund av exempelvis mutor eller jäv och otillåten påverkan

Ett sätt att identifiera risker inom intern kontroll är att fundera kring **vad** som kan hända, **varför** det kan hända och **vilken** konsekvensen är om det händer.

Det är lätt att blanda ihop risker med riskpåverkande faktorer. För att undvika det används inom intern kontroll meningen:
Risk för … **(händelse)** på grund av … **(orsak)**, vilket kan leda till … **(konsekvens)**.

En riskanalys innehåller följande generella steg:

- Identifiera och dokumentera risker
- Värdera och prioritera riskerna utifrån sannolikhet och konsekvens
- Bedöma hur riskerna ska hanteras

Genom att multiplicera värdet för sannolikheten med värdet för konsekvensen räknas risk-värdet fram.

Värde	Sannolikhet	Konsekvens
1	Nästintill omöjligt	Knappt kännbart
2	Föga troligt	Kännbart
3	Möjligt	Påtagligt
4	Troligt	Allvarligt
5	Nästintill säkert	Synnerligen allvarligt

Den som utför riskanalysen ska föreslå hur varje risk ska hanteras. Möjligheterna till vidare hantering är:

- Accepteras
- Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms tillräckliga
- Direktåtgärd
- Granskning
- Granskning och direktåtgärd

Med utgångspunkt i de riskanalyser som görs tas ett förslag till internkontrollplan fram för nästkommande år. Planen antas av nämnden på sammanträdet i januari.

Årlig tidsplan för arbetet med intern kontroll

AKTIVITET	TIDPUNKT
Riskanalyser genomförs	September och oktober
Internkontrollplanen sammanställs	November och december
Internkontrollplanen beslutas av ÖFN	Sammanträdet i januari (nästkommande år)
Genomförande av direktåtgärder och granskningar	Löpande februari till november enligt plan
Uppföljning av direktåtgärder och granskningar	September och vid helårsuppföljning nästkommande år

Befintliga risker och 2026 års riskvärdering

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Otillbörlig förmån till förtroende-valda	2. Föga troligt	5. Synnerligen allvarligt	10	Befintliga åtgärder/ inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att förtroendevald tar emot eller lämnar en otillbörlig förmån på grund av att bestämmelser kring mutor och jäv inte efterlevs, vilket kan leda till olaglig handling och att tilltron till nämndens verksamhet minskar.					
Senaste kommentar inför 2026 Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar i stor utsträckning för det övergripande stödet till förtroendevalda. I samband med ny mandatperiod genomförs utbildnings- och informationsinsatser riktat mot förtroendevalda, bland annat i frågor som rör mutor och jäv och otillåten påverkan. På stadens intranät finns också information samlad på en särskild sida, som beskriver gällande bestämmelser. Vid frågor eller ytterligare information finns möjlighet till stöd från förvaltningens nämndsekretariat.					
Otillåten påverkan på förtroende-valda	3. Möjlig	5. Synnerligen allvarligt	15	Befintliga åtgärder/ inbyggda kontroller bedöms räcka	Nej
Beskrivning av risk Risk för att personer försöker påverka nämndens uppdrag eller beslut på grund av exempelvis ilska, besvikelse, ekonomiska skäl eller skydd av egen kriminell verksamhet, vilket kan leda till att förtroendevalda utsätts för otillåten påverkan i form av trakasserier, hot, våld, skadegörelse och korruption.					
Senaste kommentar inför 2026 Risken granskades under 2021. En enkät skickades till förtroendevalda i överförmyndarnämnden. Resultatet av granskningen visar att det bland de förtroendevalda finns stor kunskap om området och att det finns en hög upplevelse av trygghet i uppdraget som förtroendevald. Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar i stor utsträckning för det övergripande stödet till förtroendevalda. I samband med ny mandatperiod genomförs utbildnings- och informationsinsatser riktat mot förtroendevalda, bland annat i frågor som rör mutor och jäv och otillåten påverkan. På stadens intranät finns också information samlad på en särskild sida, som beskriver gällande bestämmelser. Vid frågor eller ytterligare information finns möjlighet till stöd från förvaltningens nämndsekretariat.					

Förslag på nya risker inför 2027

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Vidare hantering	Till plan
Risknamn:					
Beskrivning av risk XXX					